

РАЗДЕЛ 8

СПИСЪК НА ВСИЧКИ ДРУГИ ПОДРОБНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Планът за управление на Черноморския басейнов район е основен инструмент за управление на водите и след публикуването му през 2009 г. ще осигури рамката за това управление.

При изготвянето на Плана е направен анализ на 171 стратегии, програми, планове и други документи, имащи отношение към водите, в т.ч. планове за регионално развитие, териториално-устройствени и лесоустройствени планове, планове за управление на защитени територии и други. Анализът е отчетен при разработване на Програмата от мерки в ПУРБ. По този начин се интегрират принципите за опазване на водите и устойчивото им ползване в различни области: енергетика, промишленост, селско стопанство, рибовъдство, регионална политика, туризъм и др.

КРАТКО ОПИСАНИЕ

Национални стратегии, програми и планове

Национална стратегия за околна среда и план за действие.

Националната стратегия определя основните стратегически цели по отношение на опазването на околната среда в България за периода 2005-2014 г. Основната стратегическа цел по отношение на водите е „Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели”. Документът предвижда изграждането на редица инфраструктурни съоръжения и мрежи за мониторинг на водите.

Оперативна програма околна среда 2007-2013 г.

Целта на Оперативната програма е да се подобри качеството на живот на населението в страната, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна среда и запазване на богатото природно наследство на основата на устойчиво развитие на страната. Програмата предвижда изпълнението на следните инвестиционни дейности и изграждането на следните съоръжения:

- строителство, реконструкция, модернизация на ПСОВ, включително въвеждане на третично пречистване (където е необходимо) и строителство, разширение и реконструкция на канализационни мрежи за агломерации от населени места с население над 10 000 е.ж. и с население над 2 000 е.ж.;

- строителство, реконструкция и разширение на водоснабдителни мрежи;

- подготовка на инвестиционни предложения за последващо финансиране;

- прекратяване на експлоатацията и последващо закриване на съществуващи депа за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на нормативната уредба и съвременните технически стандарти;

- разработване и актуализиране на планове за управление на речните басейни;

- разработване и актуализиране на планове за управление на защитени територии и на планове за управление на защитени зони от НАТУРА 2000.

Оперативната програма се основава на целите и приоритетите на екологичната политика на ЕС и отразява поетите от България ангажиментите към ЕС в сектор околна среда по време на предприсъединителния период, както и специфичните национални интереси. ОП е изготвена и в съответствие с принципите, формулирани в основните национални документи за сектор околна среда.

Национална програма за необходимите мерки в условията на тенденция към засушаване.

Националната програма предлага множество конкретни мерки за намаляване на въздействията и ограничаване на щетите от тенденцията за България към засушаване. Тези мерки са насочени преди всичко към осигуряването на вода за питейно-битови и земеделски нужди и намаляване загубите на вода.

Програмата определя основните направления на действие:

- запазване на водните ресурси;

- преодоляване на кризите във водоснабдяването;
- осигуряване вода за напояване;
- формиране на знания и съзнание за икономия на водни ресурси.

Национална програма за действие (НПД) за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в България (2007-2013).

Програмата за действие отразява стратегията и въвежда интегрирания подход към физичните, биологичните и социално-икономическите аспекти на процесите на опустиняването. Тя съдържа мерки за борба с деградацията на земята, като се основава на съществуващи и прилагани планове и програми и регионални програми за действие, съобразени с националната политика за устойчиво развитие. НПД е инструментът, който ще допринесе за постигането на екологични ползи и ще подпомогне преодоляването на конфликтите в политиката на управлението на земята и между ключовите производствени дейности. Чрез него ще се интегрират усилията на различните институции, обвързани с управлението на земята и ще се подпомогне усъвършенстването на националното законодателство, отнасящо се до управлението на земята. Той е хармонично допълнение и същевременно ще има надграждаща функция в определени аспекти към Националната стратегия по околната среда, Националната стратегия за развитие и управление на водния сектор, Националната стратегия за горите, Националния стратегически план за развитие на селските райони и Националната стратегия за регионално развитие.

Национална програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции за отпадъчни води /ГПСОВ/ за населените места с над 10000 еквивалент жители в Р България.

Целта на програмата е по речни басейни да се установят приоритетите за изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води за всички населени места над 10 000 еквивалентни жители.

Национална стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на Република България и оперативен план за изпълнение за периода 2006-2015.

Стратегическата цел е „Подобряване и развитие на екологичната и водоснабдителната инфраструктура”, изпълнението на която може да се осъществи с постигането на следните основни цели:

- подобряване състоянието на водите;
- осигуряване на вода и преодоляване на режима на водопотребление;
- привеждане в съответствие с европейските норми и стандарти на съществуващите съоръжения за третиране на отпадъците и изграждане на нови съоръжения;
- изграждане на инфраструктурата за обезвреждане на опасни отпадъци на национално ниво;
- въвеждане на системи за разделно събиране и последваща повторна употреба и рециклиране на отпадъците от бита и др.

Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор 2004-2015 г.

Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор е рамкова стратегия за интегрирано управление на водите съгласно РДВ на ЕС за политиката на общността в областта на водите.

Заложената стратегическа цел, е „Устойчиво ползване на водните ресурси за осигуряване на водоснабдяването за питейни нужди на населението и за икономиката в условията на басейново управление на трансграничните води и на глобално изменение на

климата, при гарантиране екологичната устойчивост на засегнатите водни системи и националните интереси, свързани с осигуряването на необходимата по количество и качество вода за нуждите на сегашните и бъдещите поколения”.

За постигането на тази дългосрочна цел са формулирани четири стратегически цели:

- осигуряване на населението с достатъчно количество и гарантирано качество вода за питейно – битовите нужди;
- опазване и подобряване състоянието на повърхностните и подземните води;
- развитие на водностопанските отрасли при ефективно и интегрирано управление на ползваните от тях води;
- защита на националните и обществените интереси при развитието и управлението на водния сектор.

Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие 2005-2010 г.

Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие (НСОБР) е дългосрочна програма, разработена в съответствие с изискването за национално планиране на природозащитните дейности, залегнало в Конвенцията за биологичното разнообразие от 1992 г.

Национален план за опазване на биологичното разнообразие 2005-2010 г.

Националният план за опазване на биологичното разнообразие 2005 – 2010 година е разработен на основание на чл. 115, ал. 1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие и на чл. 77 от Закона за опазване на околната среда. Дългосрочната стратегическа цел, заложена в плана е „Опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната за създаване на оптимални условия, среда и перспективи за живот на хората”.

За постигане на дългосрочната цел са формулирани четири оперативни цели:

- опазване и възстановяване на видове, хабитати, екосистеми и ландшафти;
- максимално интегриране на проблемите на биологичното разнообразие в националното екологично и секторно законодателство и националните политики и програми.
- устойчиво използване на биологичните ресурси;
- предотвратяване или намаляване на отрицателното въздействие върху биоразнообразието, предизвикано от промените в климата и адаптациите към тях.

Стратегия за изграждане на екологична мрежа НАТУРА 2000 в Република България.

Стратегията определя методологията и процеса на определяне на зоните под специална защита, във връзка с опазването на птиците (Директива 79/409/ЕЕС) и специалните защитени зони във връзка с опазването на местообитанията (Директива 92/43/ЕЕС), общо познати като защитени зони по НАТУРА 2000.

Главната цел на стратегията е да се посочат принципите на изграждане на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в България, така че тя да представлява функционално единна система от територии за опазване на типове местообитания и местообитания на видове растения и животни. Стратегията има следните 4 основни елемента:

- процес на изграждане на екологичната мрежа НАТУРА 2000;
- механизъм на изграждане на екологичната мрежа;
- постигане на защита в рамките на екологичната мрежа;
- създаване на съзнание за екологичната мрежа.

Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2009-2013 г.

Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за периода 2008-2013 г. има четири стратегически цели:

- позициониране на България като туристическа дестинация в по-висок клас на световния туристически пазар като качество и добавена стойност;
- повишаване на конкурентоспособността и ефективността на туристическия сектор в България чрез ефективно използване на наличните природни и антропогенни ресурси в съответствие с тенденциите за устойчиво развитие на туризма;
- подобряване на инфраструктурата на национално, регионално и общинско ниво;
- единно прилагане на международни стандарти и най-добри европейски практики и въвеждане на иновации по отношение на продукти, технологии и човешкия фактор в туристическия сектор в България.

Стратегия за развитие на транспортната инфраструктура на Република България до 2015 г.

Стратегията за развитие на транспортната инфраструктура определя основните насоки за развитие на транспортната инфраструктура за програмния период. Стратегията набелязва приоритетни инвестиционни проекти за всеки вид транспорт.

Целите на стратегията са:

- оптимизиране на капацитета и ефективността на съществуващата инфраструктура;
- изграждане и развитие на ключовите транспортни инфраструктури връзки от национално, транс-гранично и европейско значение и подобряване на оперативната съвместимост на основните железопътни артерии;
- развитие на републиканската пътна инфраструктура и интегрирането ѝ към тази на страните от Европейския съюз;
- модернизиране на пристанищната инфраструктура;
- подобряване на условията за корабоплаване и насърчаване развитието на интермодалните превози;
- развитие и модернизация на летищата и привеждането им в съответствие с изискванията на Европейския съюз в областта на опазване на околната среда;
- насърчаване на публично – частните партньорства.

Национална програма за развитие на пристанищата за обществен транспорт 2006-2015 г.

Основните цели, стоящи пред реализирането на Националната програма, се свързват с необходимостта от:

- довършване на реформата и реструктурирането на пристанищните държавни оператори с цел създаване на условия за конкуренция на пристанищните услуги;
- създаване на условия и инфраструктура, стимулиращи развитието на интермодалните превози;
- постигане на хармонично и балансирано развитие и взаимодействие между пристанищните райони и градските зони;
- увеличаване на пропускателната способност на пристанищата чрез модернизация и реконструкция на съществуващата транспортна инфраструктура и изграждане на нова такава;
- внедряване на модерни телекомуникационни и информационни технологии и обезпечаване на необходимите условия за изграждане на съответните автоматизирани системи управление, оптимизиращи взаимодействието на компетентните структури на национално, регионално и международно ниво.

Оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г.

Целта на Секторната оперативна програма „Транспорт” 2007 – 2013 г. е развитието на железопътната, пътната и водна инфраструктура, както и стимулиране развитието на комбиниран транспорт в съответствие с транспортната политика на Европейския съюз и

установените изисквания за развитие на Транс-европейската транспортна мрежа за постигане на устойчивост на българската транспортна система.

Стратегически документ за развитието на националната транспортната система на Република България до 2015 г.

Стратегическият документ за развитие на националната транспортна система за периода 2006-2015 г. представлява дългосрочна програма, която ще бъде конкретизирана на базата на средносрочни и краткосрочни планове по видове транспорт. Той цели да очертае общата рамка за изготвянето и изпълнението на под-секторни концепции/програми за развитието на отделните видове транспорт до 2015 г.

Национална програма за управление на дейностите по отпадъците (НПУДО) през периода 2009-2013 г. и план за действие.

Основната цел на НПУДО е да допринесе за устойчивото развитие на Р България чрез интегрирана рамка за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

За управлението на отпадъците в периода 2009-2013 г. Националната програма поставя следните 10 стратегически цели:

- предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците;
- екологосъобразно обезвреждане на отпадъците;
- правно регулиране на управлението на отпадъците, ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
- увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите “отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците;
- осигуряване на база данни за отпадъците;
- укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната;
- участие на обществеността;
- развитие на устойчиви системи за управление на специфичните потоци отпадъци.

Енергийна стратегия на Република България.

Енергийната стратегия на Република България задава приоритетите и целите в развитието на енергетиката на страната. Основната цел е намаляването на енергийната зависимост на страната. В тази връзка стратегията и програмата лансират развитието на възобновяеми енергийни източници, включително хидроенергийни проекти, които вече имат значително въздействие върху състоянието на повърхностните водни тела в Черноморския район.

Национална стратегия за регионално развитие на Република България (НСРР) за периода 2005 - 2015г.

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2005 - 2015 г. е основният документ за определяне на дългосрочните цели и приоритети на регионалната политика на страната. Тя дава стратегическите направления и равнища на регионалната политика и представлява отправна точка за придобиване и разпределение на помощта от ЕС при изпълнение на програмите, отнасящи се до регионалното развитие.

Главната цел за периода до 2015 г. е постигане на устойчиво и балансирано развитие на районите в Република България.

Главната цел може да се достигне чрез реализирането на следните стратегически цели:

- постигане на прелом в развитието на българските райони за планиране чрез инвестиции във физически и човешки капитал и доближаване до средните равнища на развитие на регионите в ЕС.

- намаляване на междурегионалните и вътрешнорегионалните различия чрез развитие на вътрешния потенциал на регионално и местно ниво.

- развитие на териториалното сътрудничество за постигане на териториална кохезия с ЕС и разширяване на добросъседството и партньорството.

Стратегия за устойчиво развитие на Република България.

Стратегията предвижда в периода 2007-2013 година да се извърши рехабилитация и доизграждане на обектите от екологичната инфраструктура по цялото крайбрежие, в т.ч.:

- изграждане на съвременни канализационни системи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води и рехабилитация на амортизираните водоснабдителни мрежи;

- въвеждане на модерни системи за управление на отпадъците, с цел намаляване на тяхното количество;

- изграждане на Рибарски контролни пунктове (РКП), обхващащи цялото крайбрежие;

- възстановяване и опазване на ландшафтното разнообразие в черноморския район чрез прилагане на устойчиви горскостопански практики;

Оперативна програма “Регионално развитие” (ОПРР) 2007-2013 г.

ОПРР поставя основните приоритети в икономическото развитие на българските региони за програмния период.

Общата цел на ОПРР е „Подобряване качеството на средата за живот и работа с подобър достъп и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие”.

Специфичните цели, заложи в ОПРР са:

- изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани прилежащи територии, повишавайки техните възможности за просперитет и развитие;

- мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политики за регионално развитие.

Програма на Министерство на Регионалното развитие и благоустройство.

Приоритети на програмата са:

- създаване на предпоставки за балансирано развитие на регионите и ефективно използване на публичните инвестиции и средствата от фондовете на Европейския съюз;

- изграждане и развитие на техническата инфраструктура;

- подобряване на инвестиционния климат, чрез предприемане на мерки в областта на териториалното устройство и кадастъра;

- повишаване конкурентоспособността на строителството и строителната индустрия;

- провеждане на нова жилищна политика;

- стимулиране процеса на децентрализация, местно самоуправление и гражданско участие.

Национален план за развитие на Република България за периода 2007-2013 г.

Описва социално-икономическото развитие на страната и идентифицира основните социално-икономически проблеми и тесни места, които задържат развитието. Разглежда общата макроикономическа рамка на социално-икономическите процеси в страната: макроикономическата стабилизация след 1997 г., устойчивият и относително висок растеж на БВП, задълбочаването на финансовия пазар, тенденциите на пазара на труда и бизнес

средата. Обърнато е внимание на производствения сектор – относителна неразвитост на сектора на малки и средни предприятия, реструктуриране на монополните отрасли (енергетика, ж.п транспорт и др.), слабата връзка между бизнес, образование и наука, висока енергоемкост на БВП. Добавен е и регионалният аспект на разглежданите икономически и социални процеси. Изследвани са регионалните и вътрешно-регионални различия по отношение на доходи, заетост и качество на инфраструктурата. Посочени са основните проблеми на сектора - ниска степен на специализация и ниска производителност на земеделските стопанства. Отчетени са специфичните проблеми на селските райони, които оказват съществено влияние върху тяхното развитие в икономически, социален и екологичен аспект. Конкретно за България развитието на селските райони е съществен въпрос, доколкото значителни части от територията и заетостта в страната са обвързани със земеделски дейности. Базисната инфраструктура се разглежда като съществен фактор както на развитието на местната и национална икономика, така и на качеството на живот. Конкретно внимание е обърнато на областите на транспортната и телекомуникационна инфраструктура, на инфраструктурата за водоснабдяване, канализация, и преработка на водите, както и на състоянието в елементите на околната среда: води, въздух, почви, биоразнообразие. Направен е също преглед на управлението на отпадъците в страната. Съществуват значителни потребности за модернизирани и разширяване на съществуващата базисна инфраструктура. Социалните въпроси и развитието на човешките ресурси е друг съществен компонент на Плана. Изтъква необходимостта от допълнително финансиране за социалните интервенции и за по-добра координация между участващите институции и неправителствените организации.

Национална агроекологична програма на България (2007-2013 г.).

Общите цели на Националната агро-екологична програма (НАЕП) са:

- да се насърчи въвеждането и постоянното използване на екологосъобразни методи за селскостопанско производство, които защитават или подобряват природната среда и допринасят за: постигане на устойчив модел на управление на земята; запазването на богатото природно наследство на България и повишаването на стандарта на живота на хората.
- да се допринесе за опазването и възстановяването на ценни местообитания и природни системи в съответствие с националните цели и целта на ЕС за предотвратяване на загубите на биоразнообразието до 2010 г.
- да се допринесе за защитата на почвените и водните ресурси в съответствие с националните цели и задълженията към ЕС, свързани с околната среда, включително Нитратната директива и Рамковата директива за водите.
- да се осигурят конкурентни компенсаторни плащания за земеделските производители и останалите ползватели на земята, които доброволно управляват земите си по благоприятен за околната среда начин;
- да се подпомогне диверсификацията на селското стопанство, включително създаването на нови работни места в селските райони;
- да се стимулира създаването и използването на нови пазари за: а) качествени продукти (напр. биологични продукти), които се произвеждат по екологосъобразен начин и влияят благоприятно върху човешкото здраве и б) други екологични стоки и услуги, включително развитието на селския туризъм и свързаните с него възстановителни дейности.

Национален стратегически план и програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.

Целите на Националния стратегически план за развитие на селските райони са:

- развитие на конкурентно земеделие и горско стопанство и основан на иновации хранително-преработвателен сектор;
- опазване на природните ресурси и защита на околната среда в селските райони;

- насърчаване на възможностите за заетост и подобряване качеството на живот в селските райони.

Национален план за развитие на биологичното земеделие в България в периода 2007 - 2013 г.

Националният план за развитие на биологичното земеделие има 5 стратегически цели:

- развитие на пазара на биологични продукти;
- осем процента от използваната земеделска земя да се управлява по биологичен начин;
- създаване на ефективна нормативна рамка за развитие на биологичното земеделие
- ориентирани към практиката научни изследвания, образование, обучение и консултантска дейност в областта на биологичното земеделие
- установяване на ефективна система на контрол и сертификация;

Програма за ограничаване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони.

Програмата за ограничаване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони е разработена в изпълнение на изискванията на Наредба № 2 от 2000 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

Мерките по програмата за ограничаване и ликвидиране на замърсяването с нитрати от земеделски източници са задължителни за всички земеделски стопани на територията на уязвимите зони /райони, в които чрез просмукване или оттичане водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници/, определени в заповед № РД – 795/10.08.2004 г. на министъра на околната среда и водите.

Национален Стратегически План за Рибарство и Аквакултури 2007-2013 г.

Националният стратегически план за Рибарство и аквакултури има следните стратегически направления:

- рибата и рибните продукти трябва да бъдат сред основните елементи на безопасност на храните в България;
- промоция на концепцията за разнообразяване на риболовните дейности и включване на риболовците в осъществяване на устойчива експлоатация на рибните ресурси;
- по-добро използване на генетичните възможности на ценните видове /балканска пъстърва, черноморски калкан/ за производството и продажбата.

Оперативна програма за рибарство и аквакултури 2007-2013г.

В Оперативната програма са описани политиките и приоритетите за развитие на сектор “Рибарство и аквакултури”, както и районите на действие на рибарските групи, които ще получат финансиране от Европейския фонд по рибарство.

Стратегически план за развитие на горския сектор.

Планът е разработен в изпълнение на “Националната стратегия за устойчиво развитие на горския сектор - 2006-2015” и с оглед необходимостта от реализиране на конкретни действия за подобряване функционирането на горскостопанския отрасъл. Този план е хармонизиран с реализирането на Плана за действие по горите на Европейската Комисия, който има за цел осигуряване на координирана рамка от действия на равнище Европейска общност и отделните страни членки.

Главната цел на Плана е постигане на устойчиво развитие на икономически жизнен горски сектор, на основа на принципите за многофункционално и устойчиво управление на горите: осигуряване на възобновими и незамърсяващи околната среда ресурси; икономическо развитие и осигуряване на заетост в селските райони; принос към подобряване качеството на живот, чрез поддържане на привлекателна среда и условия за живот и

рекреация; поддържане и подобряване на околната среда и съхраняване на биологичното разнообразие; съхраняване на духовното и културно наследство в горите.

Стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България.

Основната цел на стратегията е да се подобри управлението на сектора водоснабдяване и канализация и да се повиши качеството на В и К услугите, като се предложат комплексни мерки за постигането им. Въз основа на нея са определени 4 цели, чрез които да се създадат предпоставки за нейното изпълнение.

- създаване на условия за ефективно управление на сектора и въвеждането на интегриран подход при решаване на проблемите;
- създаване на условия за навлизане на частния сектор, като се отчитат интересите на обществото;
- прилагане на структурен подход за управление, като се отчита регионалното планиране;
- подобряване качеството на ВиК услугите и достигане до нивата и стандартите на тези услуги в страните от Европейския съюз.

Регионални и местни стратегии, планове и програми

Регионален план за развитие на Североизточен район за периода 2007-2013 г.

Планът за развитие на Североизточния район за планиране има следните цели:

- да анализира съществуващото състояние и процесите, протичащи в района и в съставните му административно-териториални единици, да определи силните и слабите страни, възможностите и заплахите в неговото развитие;
- да определи визията, целите и приоритетите на регионалната политика в района на основата на принципите за интегрирано развитие, устойчивост, динамичност, конкурентноспособност и равни възможности;
- да ориентира регионалното развитие в съответствие с европейските принципи, подходи и политики;
- да определи районите за целенасочено въздействие в обхвата на района за планиране;
- да предложи необходимите целенасочени действия на регионалните и местните власти за постигане на интегрирано социално-икономическо развитие;
- да служи като насочващ интегриращ инструмент на помощта от Структурните фондове и Кохезионния фонд в района, която ще се получи по линия на различните хоризонтални оперативни програми и Националната оперативна програма за регионално развитие;
- да служи като отправна рамка за придобиване и разпределение на държавната помощ за районите за целенасочено въздействие.

Регионален план за развитие на Югоизточен район за периода 2007-2013 г.

Планът за развитие на Югоизточен район предвижда четири стратегически цели:

- създаване на условия за икономически растеж с темпове, изпреварващи средните за страната;
- осигуряване на благоприятна, здравословна и стимулираща развитието жизнена среда;
- подобряване управлението на процеса на развитие;
- развитие на трансгранично и регионално сътрудничество.

Областни стратегии за развитие за 8-те области в обхвата на Черноморския басейнов район: Добрич, Варна, Шумен, Бургас, Разград, Търговище, Сливен и Ямбол.

Областните стратегии за развитие за периода 2005-2015 г. формулират на ниво NUTS III визия и стратегически цели за развитие на регионите. В областните стратегии за развитие на всяка от 8-те области мерките за намаляване на замърсяването на водите от непречистени отпадъчни води са част от приоритетите, свързани с опазването на околната среда или подобряването на живота за местното население. Стратегии предвиждат изграждане на нови туристически и транспортни съоръжения, включително пристанища и туристически обекти.

Общински планове за развитие на 47 общини в Черноморския басейнов район.

Общинските планове за развитие за периода 2007-2013 г. формулират на ниво LAU 1 визия и стратегически цели за развитие на всичките 47 общини, попадащи на територията на Черноморския басейнов район. Въпреки различията в заложените приоритети и мерки, обусловени от местната специфика на природните дадености и икономическото развитие, общинските планове обръщат специално внимание на опазването на околната среда и биологичното разнообразие, опазването на водните ресурси и намаляването на замърсяването на водите чрез изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения, както и премахването на незаконните сметища в близост до населените места и бреговете на реките. Действията на общините в тази връзка, настоящото състояние и проблеми са разписани по-подробно в плановете за управление на околната среда, разработени от повечето общини съвместно с общинските планове за развитие.

План за управление на Резерват „Калиакра“.

Заложените идеални мерки в Плана за управление на Р „Камчия” са:

- поддържане или увеличаване на разнообразието от хабитати, съобщества и видове в защитената територия.
- преразглеждане и разширяване границите на резервата и създаване на нова защитена местност, с подходящ природозащитен режим.
- опазване на хабитатите и съобществата от отрицателни въздействия и създаване на условия за устойчивото им ползване.
- възстановяване на товареността на пасищата, въвеждане на подходящ режим на ползване за поддържане и опазване на биоразнообразието.
- укрепване на административните и контролни институции, отговорни за резервата и новата защитена местност.
- предоставяне на научно-информационни програми и обучение на посетителите и местното население.

Първичните цели на плана са свързани със следните общи цели:

- обвързване на социално-икономическото развитие на района с дългосрочното опазване на биоразнообразието;
- осигуряване на дългосрочно опазване на съществуващото разнообразие от видове, биоценози и хабитати;
- обучение и информиране на местните хора и посетителите за биоразнообразието и неговото опазване.

План за управление на Защитена местност „Пода“.

В Плана на ЗМ „Пода” са заложени четири идеални цели, които формулират изпълнението на дългосрочни цели за управление на ЗМ „Пода”:

- да бъде опазен природния комплекс и екологичните процеси в защитената местност: опазване многообразието и качествата на местообитанията и биотопите на територията на защитената местност; запазване богатството на таксони на територията на защитената местност; обезпечаване дългосрочното съществуване на гнездящите в защитената местност видове птици; запазване колонията на бели лопатарки, ибиси и чапли и се благоприятства естественото им възвръщане на гнездене в съседни влажни зони; опазване и подобряване

условията, необходими на птиците по време на миграция и зимуване; поддържане оптимално ниво на познания и дългосрочен мониторинг на биологичното разнообразие в защитената местност.

- да бъде опазено природното състояние на абиотичните компоненти в защитената местност: запазване многообразието и качествата на типовете водоеми на територията на защитената местност; запазване естествения характер на плажната ивица и на общия облик на защитената местност; поддържане оптимално ниво на познания и дългосрочен мониторинг на абиотичните компоненти в защитената местност.

- да бъдат осигурени на посетителите оптимални условия и възможности за естетически, образователни и научни цели и досег с дивата природа по начин, който не противоречи на природозащитното значение на защитената местност: осигуряване развитието на познавателния туризъм в съответствие с природозащитната значимост на защитената местност, като се създадат оптимални условия за естетическа наслада, духовно обогатяване и досег с дивата природа; осигуряване благоприятни възможности за научни изследвания, екологично и природозащитно образование и обучение на територията на защитената местност; поддържане дългосрочен мониторинг и проследяване въздействието на туризма върху биологичното разнообразие на защитената местност.

- да бъде спечелена подкрепата на местното население за целите и задачите на защитената местност: осъществяване редовна координация с местни и регионални органи и ключови партньори в полза на управлението и опазването на защитената местност; чрез използването възможностите на защитената местност да се подпомагат местните институции, особено тези в областта на образованието, културата и възпитанието на подрастващите; подобряване и поддържане обществената информираност за ценностите, възможностите и потенциала на защитената местност.

План за управление на Поддържан резерват „Балтата”.

Плана за управление на ПР „Балтата” има 4 главни цел, както следва:

- съхраняване на влажната зона и лонгозната гора чрез възстановяване и поддържане на хидрологичния режим;
- възстановяване и опазване на биологичното разнообразие на съобщества, местообитания и видове;
- оптимизиране границите, размера на защитената територия и буферната ѝ зона;
- провеждане на научни изследвания и екологичен мониторинг на територията на поддържаният резерват и буферната зона.

План за управление на „Комплекс Ропотамо”.

Плана за управление на „Комплекс Ропотамо” обхваща Резерват „Ропотамо”, ПР „Вельов вир”, ПЗ „Блато Алепу”, ПЗ „Пясъчни дюни в м. Перла”, ПЗ „Скални образувания, фиорди, тюленова пещера в м. Маслен нос” и ЗМ „Блато Стамополу”.

Дългосрочните цели, заложи в плана за управление на „Комплекс Ропотамо” са:

- опазване уникалните природни дадености в защитените територии на „Комплекс Ропотамо”.
- чрез управление на защитените територии на „Комплекс Ропотамо” да се съдейства за социално-икономическото развитие на региона.
- създаване природен парк „Ропотамо”, с площ 25 000 ха, включващ седемте защитени територии на „Комплекс Ропотамо”, за които има планове за управление, както и прилежаща морска акватория.

План за управление на поддържан резерват „Атанасовско езеро”.

Основната дългосрочна цел в Плана за управление на ПР „Атанасовско езеро” е съхраняване на природното наследство на Атанасовското езеро (природни ресурси, редки или ценни съобщества, растителни и животински видове, места за отдых и др.), които да се използват пълноценно от обществото за екологично и природозащитно образование и

възпитание, за добив на сол и медицинска кал, но без да се накърнява изключителното биологично разнообразие на езерото.

План за управление на Защитена местност „Дуранкулашко езеро”.

Заложените в плана за управление на ЗМ „Дуранкулашко езеро” цели са:

- разширяване на настоящия защитен природен обект, като към него приоритетно да се включат пясъчните дюни, прилежащата морска акватория и пасищата в границите на мястото, (съгласно сега действащия ЗЗП).
- свеждане до минимум на деградационните процеси в езерото чрез: ограничаване притока на биогени и други твърди и течни замърсители; възстановяване на водния режим - близък до естествения;
- запазване разнообразието от биотопи;
- точно регламентиране на ловната и риболовната дейности;
- регламентиране на пашата с оглед устойчивото използване на пасищата и запазване на степния/полустепния характер на част от тях;
- подобряване състоянието на тревните съобщества;
- осигуряване на нужната хранителна база за зимуващите гъски и патици, както в чертите на природния комплекс, така и извън него;
- разработване на система за определяне на икономическото влияние на зимуващите гъски върху житните култури в района;
- редовен мониторинг на най-важните абиотични и биотични фактори;
- стопанисване на тръстиковите масиви насочено към снижаване на еутрофикацията на водоема и към запазване и увеличаване на биоразнообразието;
- разработване и осъществяване на програми за екологично и природозащитно образование;
- създаване на база за развитие на екотуризъм;
- обособяване на административно-управленска структура за охрана и стопанисване на природния комплекс.

Програма за трансгранично сътрудничество Румъния – България 2007-2013 г.

Настоящата програма постановява рамка за Европейско териториално трансгранично сътрудничество между румънските и българските гранични райони, съгласно Политиката за сближаване 2007-2013 г.

Програмата акцентира върху специфичните нужди на Българо-румънския пограничен район, както в краткосрочен, така и в дългосрочен план и да подкрепи всеобщата стратегическа цел: сближаване на хората, общностите и икономиките в румънско-българския граничен регион за участие в съвместното развитие на област на сътрудничество, като се използват устойчиво неговите човешки, природни и екологични ресурси и предимства.

Специфичните цели на програмата са:

- подобрен достъп до транспортната инфраструктура вътре в избираемите области, за да се улесни мобилността на стоките и хората;
- подобрена наличност и разпространение на информация за съвместните възможности в граничния район;
- устойчивост на истинската стойност на природните ресурси на района чрез разумно използване и ефективна защита на крехката околна среда;
- устойчиво икономическо развитие на граничния район чрез съвместни инициативи за определяне и насърчаване на относителни предимства и намаляване на недостатъците;
- социално и културно сближаване, подсилено от кооперативни действия между хора и общини.

Конвенция за предотвратяване на замърсяването на морската среда от преднамерено изхвърляне на отпадъци и други материали.

Конвенцията третира замърсяването на морската среда, произтичащо от източници, като изхвърляне на отпадъци и изхвърляне чрез атмосферата, реките, естуарите, заувстванията и тръбопроводите. Тя обосновава важноста на това, страните да използват най-добрите практически средства, за да предотвратят подобно замърсяване и да разработят продукти и процеси, които ще намалят количеството изхвърлени вредни отпадъци, както и извършването на ефективен контрол на всички източници на замърсяване на морската среда и предприемане на практически стъпки за предотвратяване замърсяването на морската среда от изхвърляне на отпадъци и други материали, които могат да представляват опасност за човешкото здраве, да увредят живите ресурси и живота в морската среда, да увредят местата за почивка и отдих или да влияят на друго правомерно ползване на морето.

През 2008 г. беше проведено проучване, подкрепено от българското правителство по предложение и с финансиране от Световната банка. Проучването имаше за цел да идентифицира приоритетните дейности за опазване на българското Черноморско крайбрежие, които да бъдат изпълнени в краткосрочен план, да подпомогне изготвянето на ПУРБ за Черноморския басейнов район и да оцени необходимите инвестиции за постигането на „Добро състояние на водите” до 2015 г. Направен беше анализ на всички налични планове, програми и стратегии, касаещи района на проучването. В резултат са направени предложения за мерки, фокусирани върху трите основни типа екологична инфраструктура: системи за ПБВ, съоръжения за отвеждане и пречистване на отпадъчни води и системи за управление на отпадъците с анализ на необходимите инвестиции и източници на финансиране. Резултатът от проучването е взет предвид при изготвяне на Програмата от мерки за добро състояние на водите в Черноморския басейнов район.

След утвърждаване на ПУРБ следва всички планове, програми и др. документи да бъдат приведени в съответствие с него.

Разгледаните стратегии, планове, програми и др. документи, имащи отношение към ПУРБ, са представени в Приложение VIII.